

Perduts a l'altre món

*Proposta
didàctica
Laura Martín Esteve*

ESPLAI

© 2012 Shaudin Melgar-Foraster
Coberta de Miquel Mollà
190x130 mm, 352 pàgines
Enquardernació en rústica

© 2012 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya
☎ 961 590 883
info@bullent.net
Directora de la col·lecció: Pilar Puchades

SINOPSI

Es van girar cap al bosc a l'altra banda de la planada: es bosc estava en flames. I de sobte van sortir d'entre els arbres, com espectres, els genets rocdurians.

Perduts a l'altre món, l'esbalaïdora continuació de *Més enllà del somni*, l'Anna i els seus companys es trobaran a l'altre món sense cap possibilitat de poder retornar al seu. I a en Tam l'espera un llarg i arriscat viatge. Tots plegats hauran de ser prou valents per fer front a les adversitats que els surten a l'encontre. No els mancaran amics, però els perills els esperaran a cada pàgina: pirates, tempestes paoroses i l'amenaça del terrible Senyor de Rocdur.

L'AUTORA

L'autora d'aquest llibre és la Shaudin Melgar-Foraster, nascuda a Barcelona encara que ara i des de ja fa un temps viu a Toronto (Canadà), on ensenya a la universitat de Glendon. Sabem que ha estudiat arqueologia i literatura, i que ha escrit contes des de ben petita. També hem pogut esbrinar que l'afició a l'escriptura li ve, tal vegada, del seu besavi mallorquí, l'escriptor Àngel Ruiz i Pablo.

ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES I METODOLÒGIQUES

Els exercicis de lectura i comprensió han d'anar de la mà. Les propostes didàctiques que es presenten tot seguit s'han confeccionat pensant en aquesta idea tot combinant elements que pretenen impulsar en el públic adolescent el saludable hàbit lector.

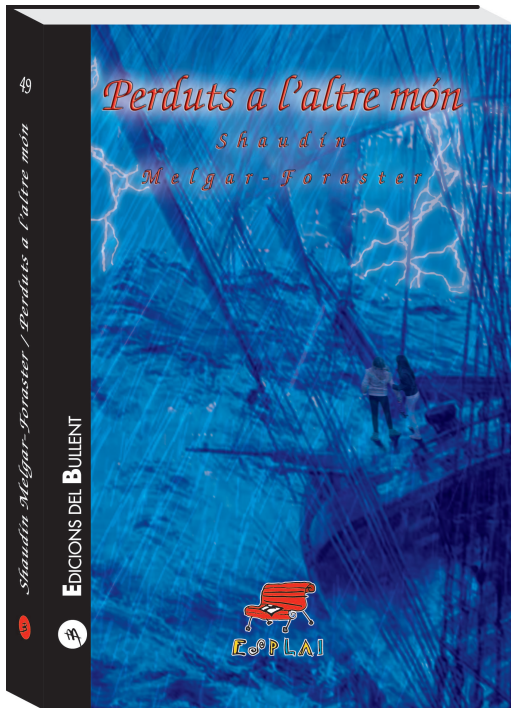
Les diferents activitats s'han articulat en tres apartats:

- ▶ *Abans de la lectura* aborda les expectatives que crea en el lector els elements paratextuals.
- ▶ *Durant la lectura* comença amb unes breus instruccions de lectura. A més, és el moment de prendre nota de paraules o expressions desconegudes per després buscar-les al diccionari i intentar introduir-les en la parla habitual a partir d'un exercici d'escriptura creativa.
- ▶ *Després de la lectura* s'hi proposen una sèrie d'activitats que responen bàsicament a quatre objectius:
 1. Entendre el missatge que se'ns vol transmetre.
 2. Treballar al voltant dels elements narratius.
 3. Aprofundir en el coneixement de la llengua a partir dels mots i de les expressions del text.
 4. Entretenir i encuriosir el lector prenent com a excusa el text.

I. ABANS DE LA LECTURA

1. Comencem amb la portada, observa-la detingudament i respon.

- a) A la portada apareix la il·lustració i el títol del llibre, creus que hi haurà relació entre ells? I amb la novel·la?
- b) *Perduts a l'altre món* és la segona part d'una trilogia, vés a la col·lecció Esplai dintre de la pàgina www.bullent.net i busca'n la primera part.
- c) Davant de quin tipus de novel·la et trobes?

2. Anem a la contraportada. Llig la sinopsi i contesta les preguntes que tens a continuació per tal de confeccionar les primeres hipòtesis, quan acabes la novel·la torna-hi per comprovar les teues intuïcions:

a) Creus que la història serà tan trepidant com la primera? Quines dades et fan pensar això?

.....

b) Serà una història fantàstica o realista?

.....

c) Hi apareix el nom d'alguns dels personatges. Els recordes a *Més enllà del somni*?

.....

d) Recordes què és una trilogia? Escribeu el nom d'algunes que recordes.

.....

3. L'autora

a) Shaudin Melgar-Foraster és nascuda a Barcelona, sabries localitzar a quina comarca es troba aquesta ciutat?

.....

b) L'autora ha estudiat Arqueologia i es va especialitzar en literatura hispànica, saps on es poden realitzar aquests estudis universitaris a la comunitat?

.....

c) Quants títols té publicats fins ara l'autora?

.....
.....

d) Busca a la pàgina www.bullent.net altres novel·les publicades de la mateixa temàtica a la col·lecció Esplai i escriu el títol.

.....
.....

4. Fixem-nos ara en l'índex. El llibre està dividit en 22 capítols, tots ells amb títol. Aquests títols tenen relació amb el que s'esdevé en aquell capítol?

.....
.....

5. Abans de començar la lectura hauràs vist que hi apareix una dedicatòria. Si n'hagueres de fer una, a qui aniria dirigida? Prova d'escriure'n una!

.....
.....

II. DURANT LA LECTURA

Abans de començar la lectura recorda que és necessari fer-ho tot reunint un mínim de condicions. Te les recorde?

a) Busca un lloc ben il·luminat, una postura còmoda i allunyat dels sorolls. Així et resultarà més fàcil capbussar-te en la història que estàs llegint i deixar-te envair per la seua màgia.

b) Convé no deixar un capítol a mitges per no perdre't.

c) No interrompes la lectura per a buscar paraules al diccionari. Apunta-les i abans consultar el diccionari intenta esbrinar el significat pel context.

d) Mentre lliges visualitza els espais on es desenvolupa l'acció, endinsat en el pensament i els sentiments dels personatges i practica l'empatia amb ells.

1. Anota les paraules i les expressions que no has entés i busca-les al diccionari.

.....
.....
.....
.....

2. A mida que vas llegint cada capítol fes-ne un resum. T'aniran bé per respondre amb més agilitat les preguntes sobre la lectura.

Capítol I

.....
.....
.....
.....

Capítol II

.....

.....

.....

.....

Capítol III

.....

.....

.....

.....

Capítol IV

.....

.....

.....

.....

Capítol V

.....

.....

.....

.....

Capítol VI

.....

.....

.....

.....

Capítol VII

.....

.....

.....

.....

Capítol VIII

.....

.....

.....

.....

Capítol IX

.....

.....

.....

.....

Capítol X

.....

.....

.....

.....

Capítol XI

.....

.....

.....

.....

Capítol XII

.....

.....

.....

.....

Capítol XIII

.....

.....

.....

.....

Capítol XIV

.....

.....

.....

.....

Capítol XV

.....

.....

.....

.....

Capítol XVI

.....

.....

.....

.....

Capítol XVII

.....

.....

.....

.....

Capítol XVIII

.....

.....

.....

.....

Capítol XIX

.....

.....

.....

.....

Capítol XX

.....

.....

.....

.....

Capítol XXI

.....

.....

.....

.....

Capítol XXII

.....

.....

.....

.....

III. DESPRÉS DE LA LECTURA

1. Fitxa de la novel·la

Títol de l'obra: _____
 Cognoms, nom de l'autor: _____
 Editorial: _____
 Ciutat i any de l'edició: _____ Nombre de pàgines: _____
 Col·lecció: _____ Núm.: _____
 Tema/gènere: _____
 Lloc i temps de l'acció: _____
 Argument: _____

Tipus de narrador: _____

 Personatges: • Principals _____

 • Secundaris _____

 Valoració personal: _____

2. Control de lectura. Respon les qüestions.

CAPÍTOLS I-V

► Al primer capítol ens trobem l'Anna al vaixell direcció a Maiera, amb qui es dirigeix allà?

.....

► Quan cau a l'aigua s'adona que no té alguna cosa a la butxaca, què li falta?

.....

► Mentre és a la deriva, va recordant el Regne de Mai, el Manuscrit de la interferència... Què són?

.....

► També recorda diferents personatges com l'Arnom, la Ling... Qui són aquestes persones?

.....

► Per què l'Arnó havia esdevingut el cap dels rebels de Maiera?

.....
.....

► En altre moment li vénen al cap les coincidències que hi ha entre l'avi, el Manuscrit, la Ling, la reina i l'Anna, quines són aquestes coincidències?

.....
.....

► La reina i la Ling havien trobat un full del Manuscrit de la interferència que especifica des d'on havien de fer el camí el potià i el gat. Des d'on s'ha de fer? Què més s'especifica al Manuscrit?

.....
.....

► Qui recull l'Anna de l'aigua? A quin país es troba?

.....
.....

► Què els explica sobre l'illa Torrada? Amb quins personatges es trobaren allà? On els van portar?

.....
.....

► Qui és en Gos Negre? Mentre parla amb l'Anna, s'espanta per algun dels objectes que té la xiqueta, quin?

.....
.....

► Tot sopant, Map li explica el que va passar amb la delegació quan va conèixer en Tam. Per què s'havia quedat Map a viure a Fosca i no tornà a Rocdur? Què li explica sobre en Tam?

.....
.....

► Com explica l'Anna a en Map i la Mansueta que aconseguen escapar dels pirates ella i l'Alison? On les porten primer per amagar-les de Gos Negre?

.....
.....

► Quan les xiquetes estan amagades, l'Alison li pregunta on ha amagat la brúixola, on és ara?

.....
.....

► Què troba l'Anna a una prestatgeria del celler? Què s'explica allà? Amb quina llengua està redactat? Qui l'ha escrit?

.....
.....

CAPÍTOLS VI-X

▶ Qui treu finalment les dues amigues del celler i cap a on les porten? Com les transporten?

.....
.....

▶ Una vegada són al vaixell, quina decisió pren l'Ival?

.....
.....

▶ Què es queda amagat a l'illa? Qui se'n farà càrrec d'agafar-ho i portar-ho a Maiera?

.....
.....

▶ La Mansueta porta l'Anna a Cirerer de Munt. Què van a comprar allà? A qui es troben desfilant amb un grup de soldats?

.....
.....

▶ Què és La Bonica?

.....
.....

▶ Aquella vesprada arriben al poble, amb un grup de pescadors, l'avi Roger i l'Alison, com van passar ells la tempesta? Què troben mentre buscaven l'Anna?

.....
.....

▶ Aquella nit s'escolten unes veus d'alarma, què passa?

.....
.....

▶ Als capítols 7 i 8 apareixen en Tam i en Tajun preparant focs i estratègies contra els rocdurians, que ara volen Fosca i Maiera, per què volen apoderar-se d'aquests països?

.....
.....

▶ Quan tornen al campament, com el troben? Què ha passat amb la Tariana i en Groc?

.....
.....

▶ Qui és realment Magoà? Com ho esbrinen?

.....
.....

▶ Cap a on decideix marxar en Tam? De qui anirà acompanyat?

.....
.....

► Mentrestant, a Rocdur, els savis treballen per poder espïar els enemics, què intenten arreglar?

.....
.....

► Qui és en Gilan del Castell? On el troben? Qui l'havia amagat allà?

.....
.....

► Quina aliança aconsella el savi al Senyor per conquerir Fosca?

.....
.....

► Qui és en Barnau? Qui l'havia ajudat quan estava ferit?

.....
.....

► On envia el Senyor al Secretari?

.....
.....

► D'altra banda, a Cirerer, quan l'Anna, l'Alison i la resta del poble veuen arribar els pirates, cap a on fugen?

.....
.....

► Aconsegueixen entrar els pirates a Cirerer de Munt i Cirerer de Mar? Per què hi volien entrar? Com queda el poble després de la batalla?

.....
.....

► Cap a on decideixen anar l'Anna i els altres companys? On s'instal·len quan hi arriben? A qui coneixen?

.....
.....

CAPÍTOLS XI-XV

► Quan expliquen la veritat a la Consellera, quins aspectes continuen sent secrets? Com acaben de convèncer-los que vénen d'altre món?

.....
.....

► Què fan les amigues els dos dies que passen a La Bonica? On van?

.....
.....

► Quines actuacions veuen al Coliseu?

.....
.....

► Quan tornen al palau, quina notícia reben?

.....
.....

► On fan escala abans d'arribar a Maiera? Què hi porten? Què té d'especial l'11 d'agost, data en què arribaran allà?

.....
.....

► Quin regal li fan a l'Anna? Què hi ha a dins? D'on provenia el regal?

.....
.....

► Després continuen la travessia fins arribar a Maiera, a quin poble arriben?

.....
.....

► Quan els allotgen, què passa aquella mateixa nit a l'habitació de l'Anna?

.....
.....

► Mentrestant, en Tam continua el seu viatge acompanyat de l'Àguila, en Naixè i en Tanca. Una nit acampats s'expliquen històries, sobre quins personatges?

.....
.....

► Al dia següent, mentre estan al cavall, s'escolta: *Tam! Cap a ponent! Hi haurà un tirabuixó!* Què s'esdevé a continuació?

.....
.....

► Com aconsegueixen entrar en Tam a Rocdur?

.....
.....

► On s'amaga en Tam quan marxen els soldats i els seus amics surans? Cap a on es dirigeix després?

.....
.....

► A qui coneix de camí a Pot? Com transcorre el seu viatge amb ells? Troben impediment a la frontera per part dels soldats rocdurians?

.....
.....

► Com troba la família? Per què no els saluda efusivament?

.....
.....

► D'altra banda tenim l'Anna segrestada, on la porten?

.....
.....

► Qui aborda el vaixell d'en Gos Negre?

.....
.....

► Com se salva l'Anna d'una mort segura a mans del pirata?

.....
.....

► Què li dona en Gos Negre abans de morir?

.....
.....

► Com havia trobat el capità Lliure el Vaixell del pirata?

.....
.....

► Què hi ha escrit al pergamí?

.....
.....

CAPÍTOLS XVI-XXII

► Cap a on es dirigeixen després d'haver recuperat l'Anna? De qui van acompanyats?

.....
.....

► Com és el camí fins arribar al castell d'Ofort?

.....
.....

► Com és la trobada entre l'Anna i l'Arnom?

.....
.....

► Què li donen a l'Arnom les dues amigues per llegir?

.....
.....

► Cap a on es dirigiran amb l'Arnom?

.....
.....

► Per què Ofort era considerat un rei tan important?

.....
.....

▶ Per què sembla que comença a haver-hi animadversió entre l'Anna i l'Alison?

.....
.....

▶ Quina estratagema proposa l'avi Roger per atacar els rocdurians?

.....
.....

▶ Una vegada són a la batalla, on van a parar les dues xiquetes? Qui les troba?

.....
.....

▶ Mentrestant, en Tam ja és a la plantació i amb la família. A la nit observa que el pare va a unes reunions, sobre què tracten aquestes reunions?

.....
.....

▶ Què explica l'àvia a en Tam sobre la Nana i la Lula?

.....
.....

▶ I sobre el somni de Monclar? Quina relació té això amb en Tam?

.....
.....

▶ Quina confessió fa l'àvia aquella nit? Cap a on haurà de marxar en Tam?

.....
.....

▶ Què s'esdevé aquella nit a la família?

.....
.....

▶ Una vegada les dues amigues són al campament dels rocdurians, amb quina intenció les porta el Secretari a la cabana després de parlar amb elles?

.....
.....

▶ Què passa quan hi arriben?

.....
.....

▶ Per què decideixen llançar-se a l'aigua?

.....
.....

▶ En arribar a l'altra banda del riu i entrar a la cova, qui els espera?

.....
.....

▶ Què passa al moment? Qui salva l'avi Roger de morir a mans d'un rocdurià?

.....
.....

▶ Com mor el Secretari?

.....
.....

▶ Com fereixen finalment l'avi? Cap a on el traslladen? Qui el portarà?

.....
.....

▶ On marxen després l'Ival i l'Alison?

.....
.....

▶ Quina història expliquen a la policia sobre el que havia passat?

.....
.....

▶ Què ocorre finalment amb l'avi?

.....
.....

▶ Com se n'assabenta el Senyor que el Secretari és mort?

.....
.....

▶ L'Anna observa a casa de l'àvia una fotografia de l'Elisenda, la veïna que havia desaparegut. Qui és en realitat? Com ho confirma?

.....
.....

▶ On viu ara l'Alison?

.....
.....

▶ Qui va a buscar l'Anna a casa de l'àvia? Com ha arribat fins allí?

.....
.....

▶ Què explica l'Anna per carta a l'Alison sobre la Tariana i en Groc?

.....
.....

▶ Què li regala l'Anna a la Tariana? I la Tariana a l'Anna?

.....
.....

3. Ara que ja has llegit la novel·la, digues quina relació té la il·lustració de la portada amb l'argument del llibre. Et sembla adequada? En faries una altra de diferent? Anima't!

4. Saps dir quina funció té el títol de la novel·la? Es tracta d'un títol temàtic (explícit) o remàtic (metafòric o al·legòric, és a dir, en què el tema només apareix de manera implícita)? Justifica-ho. T'atreveixes a ficar-ne un altre?

.....

.....

.....

.....

5. Localització espacial.

a) En quins espais geogràfics se situa l'acció? Són reals o ficticis?

b) Classifica'ls en espais oberts i tancats. De quins n'hi ha més?

6. Localització temporal.

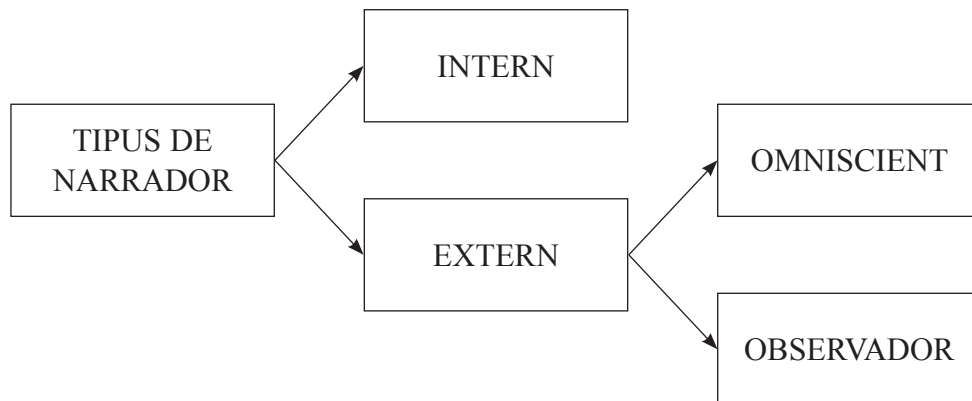
a) En quina època transcorre l'acció?

b) Hi apareixen diferenciades diferents localitzacions temporals?

b) Quins elements et porten a pensar que és així?

c) Hi ha dades que ens ajuden a determinar la durada de l'acció?

7. Ja sabem que el narrador explica la història des del seu punt de vista. També sabem que els principals tipus de narradors són els següents:

a) En quina persona gramatical està narrada la novel·la?

b) Qui és el narrador?

c) De quin tipus és?

d) Copia elements del text on s'hi puguem veure els trets.

.....

.....

.....

.....

8. Trobes que a dins de la novel·la hi ha dues històries que transcorren en paral·lel? Hi ha alguna relació entre les dues? I entre els seus personatges?

.....

.....

9. Quin diries que és el personatge protagonista de la novel·la? Quines característiques creus que el converteixen en protagonista? Hi ha antagonista? Ets pots ajudar d'aquesta graella.

NOM DEL PERSONATGE	RELACIÓ AMB EL/LA PROTAGONISTA	RELACIÓ AMB L'ANTAGONISTA

10. Habitualment en una novel·la hi ha diferents seqüències textuais o modes del discurs. Localitza almenys un exemple de cada una i copia'l.

Narració: text en el qual predomina l'acció, els arguments són més àgils i els fets s'esdevenen amb major rapidesa.

.....

.....

.....

.....

La descripció: paràgraf on s'explica amb detall com són els personatges, els seus pensaments, els ambients... És una aturada en la narració.

.....

.....

.....

.....

El diàleg: és la transcripció de les converses que mantenen els personatges. Amb ells l'obra adquireix major verisme i el lector sent més proper a la història.

.....

.....

.....

.....

11. El final de la novel·la és obert o tancat? Com creus que pot continuar la història? Et propose que faces una sinopsi del que podria ser la tercera part de la trilogia. Ànim!

.....

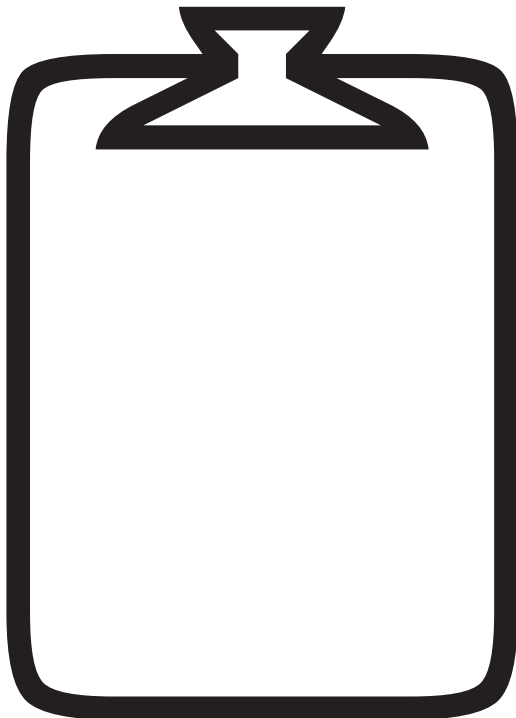
.....

.....

.....

12. Com se't dóna dibuixar? A la novel·la apareixen una sèrie de descripcions molt detallades. Et propose que, a partir de la descripció que se'n fa del pirata Gos Negre, elabores un retrat del personatge.

A l'Anna els ulls ja se li havien acostumat a la foscor de l'interior i mirà cap al fons. Allí, assegut en un seient amb coixins de vellut vermell, hi havia l'home més corpulent que l'Anna havia vist mai, i les corretges gruixudes guarnides amb pedreria que portava el feien semblar encara més formidable. La llum que entrava per una finestreta al capdamunt d'una paret, il·luminava el cos negre, suat i colossal del temible pirata: els pantalons fins a sota els genolls i l'armilla, tot de cuir, deixaven veure uns panxells i uns braços tremendament musculats que acabaven en uns turmells i canells massissos envoltats de voluminosos braçalets d'or; els peus i les mans, també massissos, tenien les ungles pintades d'un roig intens; del coll, enorme com el d'un toro, li penjava una gran maragda.

L'Anna va donar un cop d'ull a la cara del pirata: la cicatriu blanca que li partia una galta i uns ulls de mirada despietada van fer-li sentir un calfred. L'Anna se sentia aclaparada. Gos Negre era sens dubte un home gegantí, brutal i soberg; d'una monstruositat alarmant.

14. Continuem amb el dibuix. Ara podries fer un còmic d'algun dels capítols més trepidants del llibre. Te'n propose uns quants: *Tirabuixó de vent*, *Batalla al mar*, *Una fugida paorosa* i *Enmig de la pluja*.

15. Sopa de lletres. Busca 9 mots referents al món de la mar:

A	Q	U	A	R	E	L	L	A	P	O	P
O	U	I	P	E	A	N	O	X	A	A	L
R	I	E	S	T	H	S	D	A	L	F	O
P	L	M	E	A	L	U	A	R	M	L	T
T	L	N	A	U	I	T	C	X	A	A	S
V	A	L	A	L	E	V	G	R	J	N	A
O	M	F	R	E	T	C	O	T	O	T	R
L	I	P	B	P	U	B	N	O	R	A	O
T	A	V	I	T	A	E	P	S	D	E	C
A	A	D	S	B	R	K	Z	E	O	F	N
F	R	E	S	T	R	I	B	O	R	D	A

1. És la part davantera del vaixell, normalment és punxeguda per facilitar el lliscament de la nau.
2. És la part més important del vaixell. És la part de sota, i sobre la qual s'aguanta tota l'estructura del vaixell. Permet fer surar el vaixell.
3. És la part posterior de l'embarcació, on es troba el timó.
4. És cadascun dels trossos de tela, enganxats als pals (pal major, pal de mitjana, pal de trinquet, etc.), i que serveixen d'impuls al vaixell.
5. Mirant cap a proa, és la part esquerra de l'embarcació.
6. Pal central i més important d'una embarcació.
7. Mirant cap a proa, és el costat dret del vaixell.
8. És una roda que fa moure el timó mitjançant politges i cables.
9. És un element nàutic de metall que permet al vaixell aferrar-se al fons marí, sense ser mogut per les corrents marines.

16. A continuació tens la imatge d'algunes pel·lícules relacionades amb el món dels pirates. Algunes d'elles basades en novel·les. Fes una sinopsi de cada una.

17. Hi ha una adaptació cinematogràfica nord-americana dels anys 90, *Hook*, que presenta algun paral·lelisme amb la nostra novel·la. T'animes a esbrinar quin pot ser? Busca primer de quin llibre es va fer l'adaptació i ho esbrinaràs de seguida. Ànim!
18. Però no només s'han fet pel·lícules, també s'han portat a l'escena algunes obres que tenien com a temàtica principal el món dels pirates. És el cas de l'obra de la Renaixença *Mar i Cel*. Et propose que busques informació i respongues les qüestions següents.

a) Quin autor de la Renaixença va escriure aquesta obra?

b) Fes una sinopsi de l'obra

b) Quantes vegades s'ha portat al teatre *Mar i Cel*?

c) Per part de quina companyia catalana?

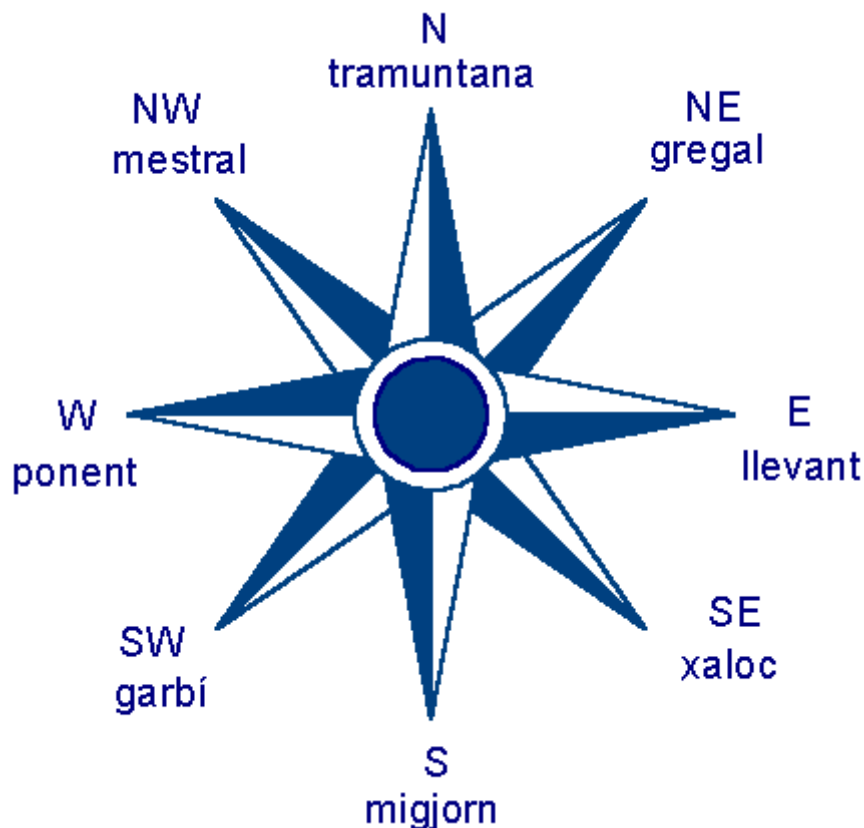
d) T'agrada la música? Escolta l'*Himne dels pirates* i *Per què he plorat*. Què t'han semblat?

19. Coneixes el nom dels vents? Llegeix el poema de l'escriptor Ausiàs March i comprova si en falta algun. Pots ajudar-te de la *Rosa dels Vents*. Després, et recomane que escoltes la versió musicada de Raimon.

<p>Veles e vents han mos desigs complir, faent camins dubtosos per la mar. Mestre i ponent contra d'ells veig armar; xaloc, llevant, los deuen subvenir ab llurs amics lo grec e lo migjorn, fent humils precés al vent tramuntanal que en son bufar los sia parcial e que tots cinc complexquen mon retorn.</p> <p>Bullirà el mar com la cassola en forn, mudant color e l'estat natural, e mostrarà voler tota res mal que sobre si atur un punt al jorn. Grans e pocs peixs a recors correran e cercaran amagatalls secrets: fugint al mar, on són nodrits e fets, per gran remei en terra eixiran. Amor de vós jo en sent més que no en sé, de què la part pitjor me'n romandrà; e de vós sap lo qui sens vós està. A joc de daus vos acompanyaré.</p>	<p>Io tem la mort per no ser-vos absent, perquè amor per mort és anul·lat: mas jo no creu que mon voler sobrat pusca esser per tal departiment. Jo só gelós de vostre escàs voler, que, jo morint, no meta mi en oblit. Sol est pensar me tol del món delit, car nós vivint, no creu se pusca fer:</p> <p>après ma mort, d'amar perdau poder, e sia tost en ira convertit. E, jo forçat d'aquest món ser eixit, tot lo meu mal serà vós no veer.</p> <p>Amor, de vós jo en sent més que no en sé, de què la part pitjor me'n romandrà, e de vós sap lo qui sens vós està: A joc de daus vos acompanyaré.</p>
--	--

20. Després de fer una passejada pels segles XV i XIX, tornem a l'actualitat, avui en dia existeixen encara pirates? Si és així, a quina zona estan presents? Busca alguna notícia relacionada amb el tema.
21. Altre tema recurrent al llibre és el sistema de govern de cada un dels països que recorren l'Anna, els seus companys i en Tam. Pots intuir quin sistema polític impera a cadascun d'ells?

PAÍS	SISTEMA DE GOVERN	CARACTERÍSTIQUES
FOSCA		
ROCDUR		
SURA		
GELGEL		
POT		
MAI		
MAIERA		

Una vegada tingues el quadre complet, t'atreveixes a fer un paral·lelisme entre els països imaginaris de la nostra història i els països següents?

SÍRIA, FRANÇA, HOLANDA, QATAR, CUBA, MARROC, VENEÇUELA

22. Elabora un text de caràcter argumentatiu d'unes 150 paraules sobre la importància que té néixer a un lloc o un altre.